

KOMISIA/NEMECKO

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (druhá komora)

z 10. januára 2006 *

Vo veci C-98/03,

ktorej predmetom je žaloba o nesplnenie povinnosti podľa článku 226 ES, podaná
28. februára 2003,

Komisia Európskych spoločností, v zastúpení: U. Wölker, splnomocnený
zástupca, s adresou na doručovanie v Luxemburgu,

žalobkyňa,

proti

Spolkovej republike Nemecko, v zastúpení: M. Lumma a C. Schulze-Bahr,
splnomocnení zástupcovia,

žalovanej,

* Jazyk konania: nemčina.

SÚDNY DVOR (druhá komora),

v zložení: predseda druhej komory C. W. A. Timmermans, sudcovia C. Gulmann (spravodajca), R. Silva de Lapuerta, P. Kūris a G. Arestis,

generálny advokát: A. Tizzano,
tajomník: M. Ferreira, hlavná referentka,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní zo 14. júla 2005,

po vypočutí návrhov generálneho advokáta na pojednávaní 24. novembra 2005,

vyhlásil tento

Rozsudok

1 Svojou žalobou Komisia Európskych spoločenstiev navrhuje, aby Súdny dvor určil, že:

- opomenutím zavedenia povinného odhadu dosahov na lokalitu pri určitých projektoch realizovaných mimo osobitných chránených území (ďalej len „OCHÚ“) v zmysle článku 4 ods. 1 smernice Rady 92/43/EHS z 21. mája

1992 o ochrane prirodzených biotopov a voľne žijúcich živočíchov a rastlín (Ú. v. ES L 206, s. 7; Mim. vyd. 15/002, s. 102, ďalej len „smernica“), podľa článku 6 ods. 3 a 4 smernice, bez ohľadu na to, či takéto projekty môžu ovplyvniť OCHÚ významným spôsobom,

- povolením emisií v OCHÚ bez ohľadu na to, či tieto emisie môžu ovplyvniť túto lokalitu významným spôsobom,

- vylúčením z rozsahu pôsobnosti ustanovení týkajúcich sa ochrany druhov určité neúmyselné zásahy spôsobené chráneným živočíchom,

- nezabezpečením rešpektovania podmienok výnimky uvedených v článku 16 smernice, čo sa týka určitých činností zlučiteľných s ochranou lokality,

- stanovením právnej úpravy týkajúcej sa používania fytosanitárnych výrobkov, ktorá nezohľadňuje dostatočne ochranu druhov,

- opomenutím oznámenia ustanovení patriacich do právnej úpravy rybolovu a/ alebo nezabezpečením, aby tieto ustanovenia obsahovali dostatočné zákazy rybolovu,

si Spolková republika Nemecko nespĺnila povinnosti, ktoré jej vyplývajú z článku 6 ods. 3 a 4, ako aj článkov 12, 13 a 16 smernice.

Právny rámec

Právo Spoločenstva

- 2 Smernica má podľa svojho článku 2 ods. 1 za cieľ „prispievať k zabezpečeniu biologickej rôznorodosti prostredníctvom ochrany prirodzených biotopov divokej fauny a flóry na európskom území členských štátov, ktoré sú stranami zmluvy“.
- 3 Článok 4 smernice stanovuje postup na určenie lokalít, v ktorých sa vyskytujú druhy a prirodzené biotopy chránené smernicou, ako OCHÚ.
- 4 Podľa znenia desiateho odôvodnenia smernice „sa musí urobiť primerané vyhodnotenie každého plánu alebo programu, ktorý môže mať významný vplyv na ciele ochrany v lokalite, ktorá bola označená alebo bude označená v budúcnosti“. Toto odôvodnenie nachádza svoje vyjadrenie v článku 6 ods. 3 tejto smernice, ktorý odkazuje na odsek 4. Predmetné odseky stanovujú:

„3. Akýkoľvek plán alebo projekt, ktorý priamo nesúvisí so správou lokality alebo nie je potrebný pre ňu, ale môže pravdepodobne významne ovplyvniť túto lokalitu, či už

samotne, alebo v spojení s inými plánmi alebo projektmi, podlieha primeranému odhadu jeho dosahov na danú lokalitu z hľadiska cieľov ochrany lokality. Na základe výsledkov zhodnotenia dosahov na lokalitu a podľa ustanovení odseku 4 príslušné vnútroštátne orgány súhlasia s plánom alebo projektom iba po presvedčení sa, že nepriaznivo neovplyvní integritu príslušnej lokality, a v prípade potreby po získaní stanoviska verejnosti.

4. Ak sa aj napriek negatívne odhadu dosahov na lokalitu a pri neexistencii alternatívnych riešení plán alebo projekt musí realizovať z dôvodov vyššieho verejného záujmu, vrátane záujmov sociálnej a ekonomickej povahy, členský štát prijme všetky kompenzačné opatrenia potrebné na zabezpečenie toho, že celková koherencia sústavy Natura 2000 bude ochránená. O prijatých kompenzačných opatreniach informuje Komisiu.

Ak sa v príslušnej lokalite vyskytuje prioritný biotop a/alebo prioritný druh, jediné dôvody, ktoré môžu prichádzať do úvahy, sú tie, ktoré sa týkajú zdravia alebo bezpečnosti ľudí, priaznivých dôsledkov primárneho významu na životné prostredie alebo tiež stanoviska Komisie k ďalším nevyhnutným dôvodom vyššieho verejného záujmu.“

5 Podľa článku 12 ods. 1 smernice:

„1. Členské štáty prijímajú potrebné opatrenia na vytvorenie systému prísnej ochrany živočíšnych druhov uvedených v prílohe IV písm. a) v prostredí ich prirodzeného pohybu a zakážu:

a) všetky formy úmyselného odchyťovania alebo usmrcovania vzoriek týchto druhov vo voľnej prírode;

- b) úmyselné rušenie týchto druhov najmä počas obdobia párenia, odchovu mláďat, hibernácie a sťahovania;

- c) úmyselné ničenie alebo zbieranie vajec vo voľnej prírode;

- d) poškodzovanie alebo ničenie miest na párenie alebo miest na oddych.“

6 Článok 13 predmetnej smernice stanovuje:

„1. Členské štáty podniknú potrebné opatrenia na vytvorenie systému prísnej ochrany druhov rastlín uvedených v prílohe IV písm. b) a zakážu:

- a) úmyselné trhanie, zber, rezanie, vykoreňovanie alebo ničenie takýchto rastlín v mieste ich prirodzeného výskytu;

- b) držanie, prepravu a predaj alebo výmenu a ponúkание na predaj alebo výmenu vzoriek takýchto druhov odobratých z voľnej prírody, s výnimkou tých, ktoré boli odobraté legálne pred zavedením tejto smernice.

2. Zákazy uvedené v odseku 1 písm. a) a b) a odseku 2 platia pre všetky štádiá biologického cyklu rastlín, na ktoré sa vzťahuje tento článok.“

7 Článok 16 ods. 1 smernice je formulovaný takto:

„Za predpokladu, že neexistuje uspokojivá alternatíva a výnimka nespôsobuje zhoršenie stavu ochrany populácie príslušného druhu na území jeho prirodzeného výskytu, členské štáty môžu udeliť výnimku z ustanovení článkov 12, 13, 14 a 15 písm. a) a b):

- a) v záujme ochrany divokej fauny a flóry a ochrany prirodzených biotopov;
- b) pre zabránenie vážneho poškodenia, najmä úrody, hospodárskych zvierat, lesov, rybného a vodného hospodárstva a iných typov majetku;
- c) v záujme zdravia a bezpečnosti ľudskej populácie alebo z iných nevyhnutných dôvodov vyššieho verejného záujmu, vrátane tých, ktoré majú spoločenský alebo hospodársky charakter a priaznivé dôsledky primárneho významu na životné prostredie;

- d) na účely výskumu a vzdelávania, oživovania a obnovy týchto druhov a pre operácie rozmnožovania potrebné na tieto účely, vrátane umelého pestovania rastlín;
- e) aby sa za podmienok prísneho dohľadu, na selektívnom základe a v obmedzenom rozsahu, umožnil odber alebo držanie určitých vzoriek uvedených v prílohe IV v obmedzenom množstve stanovenom príslušnými vnútroštátnymi orgánmi.“

Vnútroštátne právo

- 8 Spolková republika Nemecko prebrala smernicu najmä spolkovým zákonom o ochrane prírody a krajiny z 21. septembra 1998 (Gesetz über Naturschutz und Landschaftspflege, BGBl. 1998 I, s. 2995, ďalej len „BNatSchG 1998“).
- 9 Tento zákon bol následne zrušený a nahradený spolkovým zákonom o ochrane prírody a krajiny z 25. marca 2002 (Gesetz über Naturschutz und der Landschaftspflege, BGBl. 2002 I, s. 1193, ďalej len „BNatSchG 2002“).
- 10 Paragraf 34 ods. 1 BNatSchG 2002 prebral do nemeckého právneho poriadku povinnosť uvedenú v článku 6 ods. 3 prvej vete smernice podrobiť projekty odhadu dosahov na lokality chránené v zmysle tejto smernice.

11 Paragraf 10 ods. 1 bod 11 BNatSchG 2002 definuje pojem „projekt v zmysle zákona“ takto:

- „a) projekty a opatrenia plánované v lokalite s významom pre celé Spoločenstvo alebo v európskej lokalite ochrany vtákov v rozsahu, v akom podliehajú rozhodnutiu orgánu alebo oznámeniu orgánu alebo sú vykonávané orgánom;

- b) zásahy do prírody a krajiny v zmysle článku 18 v rozsahu, v akom podliehajú rozhodnutiu orgánu alebo oznámeniu orgánu alebo sú vykonávané orgánom, a

- c) zariadenia podliehajúce povoleniu v zmysle spolkového zákona o boji proti znečisteniu, ako aj používanie vôd, ktoré podlieha povoleniu alebo schváleniu v zmysle zákona o vodnom režime,

v rozsahu, v akom oddelene alebo spoločne s inými projektmi alebo plánmi môžu významne ovplyvniť lokalitu s významom pre celé Spoločenstvo alebo európsku lokalitu ochrany vtákov...“

12 Paragraf 18 BNatSchG 2002 stanovuje:

„1. Zásahmi do prírody a krajiny v zmysle tohto zákona sú zmeny tvaru alebo použitia základných plôch, alebo zmeny hladiny freatickej vrstvy spojené s povrchovou vrstvou pôdy, ktoré môžu významne ovplyvniť schopnosť fungovania ekosystému alebo krajiny.

2. Používanie pôdy na poľnohospodárske účely, lesníctvo a rybolov nepredstavuje zásah v prípade, ak berie ohľad na ciele a zásady ochrany prírody a krajiny. Používanie pôdy na poľnohospodárske účely, lesníctvo a rybolov v zásade nepoškodzuje vyššie citované ciele a zásady, pokiaľ rešpektuje podmienky uvedené v paragrafe 5 ods. 4 až 6 a pravidiel správnej profesionálnej praxe vyplývajúce zo zákona o poľnohospodárstve, lesníctve a rybolove a paragraf 17 ods. 2 spolkového zákona o ochrane pôdy.“

- 13 Paragraf 36 BNatSchG 2002 s nadpisom „Materiálne poškodenia“ stanovuje:

„Pokiaľ je predvídateľné, že zariadenie podliehajúce povoleniu v zmysle spolkového zákona o boji proti znečisteniu bude spôsobovať emisie, ktoré vrátane ich kumulácie s inými zariadeniami alebo opatreniami významne ovplyvnia v zóne vplyvu tohto zariadenia základné prvky potrebné na ochranu lokality s významom pre celé Spoločenstvo alebo európsku lokalitu ochrany vtákov, a pokiaľ poškodenia nemôžu byť kompenzované podľa článku 19 ods. 2, povolenie nebude vydané, ak nebudú splnené podmienky spojených ustanovení odsekov 3 a 4 paragrafu 34. Paragraf 34 ods. 1 a 5 je uplatniteľný *mutatis mutandis*. Rozhodnutia sú prijímané v súčinnosti s orgánmi príslušnými v oblasti ochrany prírody a prírodných lokalít.“

- 14 Paragraf 39 ods. 2 prvá veta BNatSchG 2002 s nadpisom „Vzťahy s inými legislatívnymi ustanoveniami“ stanovuje:

„Ustanovenia legislatívy o ochrane rastlín, ochrane zvierat, ochrane pred epizoonózami, ako aj legislatíva o lesoch, poľovníctve a rybolove nie sú dotknuté ani ustanoveniami tejto časti, ani zákonnými ustanoveniami prijatými v zmysle a v rámci nej.“

- 15 Paragraf 42 ods. 1 a 2 BNatSchG 2002 má za cieľ prebrať zákazy uvedené v článkoch 12 a 13 smernice.
- 16 Paragraf 43 BNatSchG 2002 s nadpisom „Výnimky“ vo svojom odseku 4 stanovuje, že „zákazy uvedené v paragrafe 42 ods. 1 a 2 sa neuplatňujú na činnosti smerujúce k využitiu pôdy na poľnohospodárske, lesnícke alebo rybárske účely a vykonávané spôsobom zodpovedajúcim správnej profesionálnej praxi, ako aj požiadavkám uvedeným v článku 5 ods. 4 až 6, na činnosti smerujúce k zhodnocovaniu produktov získavaných v rámci týchto aktivít alebo na vykonanie zásahu povoleného v zmysle článku 19, alebo na odhad dosahov na životné prostredie v rámci zákona o odhade dosahov na životné prostredie, alebo ešte na vykonanie povoleného opatrenia podľa paragrafu 30, za podmienky, že zvieratá vrátane lokalít ich hniezdenia, liahnutia, zdržiavania sa alebo úkrytu a rastliny osobitne chránených druhov neutrpia z tohto dôvodu úmyselné poškodenie...“.
- 17 Smernica bola rovnako Spolkovou republikou Nemecko prebratá prostredníctvom série odvetvových zákonov, medzi inými zákonom o ochrane rastlín (Pflanzenschutzgesetz, BGBl. 1998 I, s. 971, ďalej len „PflSchG“) zo 14. mája 1998, ktorého článok 6 ods. 1 stanovuje:

„Fytosanitárne výrobky musia byť predmetom používania zodpovedajúceho správnej profesionálnej praxi. Použitie je zakázané, pokiaľ je predvídateľné, že spôsobí škodlivé následky na zdravie človeka alebo zvierata, na freatickú vrstvu, alebo že bude mať iné ťažké škodlivé následky, najmä na prírodnú rovnováhu. Príslušný orgán môže nariadiť opatrenia potrebné na splnenie požiadaviek uvedených vo vetách 1 a 2 tohto odseku.“

Konanie pred podaním žaloby

- 18 Dňa 10. apríla 2000 Komisia zaslala Spolkovej republike Nemecko písomnú výzvu, ktorou ju žiadala o predloženie jej pripomienok, čo sa týka vykonania článku 6 ods. 3 a 4, ako aj článkov 12, 13 a 16 smernice.
- 19 Po oboznámení sa s odpoveďou, ktorú jej Spolková republika Nemecko zaslala 11. augusta 2000, Komisia vydala 25. júla 2001 odôvodnené stanovisko vyzývajúce tento členský štát na prijatie opatrení potrebných na dosiahnutie súladu s týmto odôvodneným stanoviskom v lehote dvoch mesiacov od jeho oznámenia.
- 20 V tomto odôvodnenom stanovisku Komisia, odkazujúc najmä na BNatSchG 1998, prišla k záveru, že Spolková republika Nemecko neprijala opatrenia potrebné na prebratie vyššie citovaných ustanovení smernice.
- 21 Po uplynutí lehoty určenej v odôvodnenom stanovisku Spolková republika Nemecko listom z 21. novembra 2001 odmietla výhrady vznesené Komisiou.
- 22 Následne sa BNatSchG 2002 stal účinným.
- 23 Za týchto okolností sa Komisia rozhodla podať túto žalobu.

O prípustnosti žaloby

- 24 Nemecká vláda na úvod namieta neprípustnosť žaloby Komisie z dôvodu, že Komisia nebrala dostatočne do úvahy všetky nové ustanovenia, ktoré zaviedol BNatSchG 2002, ani iné špecifické vnútroštátne ustanovenia. Tie zaručujú, že sporné ustanovenia nemeckej právnej úpravy sú uplatňované v súlade so smernicou.
- 25 V tejto súvislosti je potrebné poznamenať, že otázka, či Komisia zobrala, alebo nezobrala pri posúdení zlučiteľnosti nemeckej právnej úpravy so smernicou do úvahy určité normatívne zmeny, sa týka podstaty veci samej, a teda dôvodnosti žaloby a nie jej prípustnosti.
- 26 Je tiež potrebné zdôrazniť, že skutočnosť, že vo svojej žalobe zakladala Komisia svoje žalobné dôvody na určitých ustanoveniach BNatSchG 2002, spomínajúc bývalé, im zodpovedajúce ustanovenia BNatSchG 1998 v zátvorkách, hoci odôvodnené stanovisko sa týkalo iba týchto bývalých ustanovení, nerobí žalobu neprípustnou.
- 27 Hoci je pravdou, že predmet žaloby podanej podľa článku 226 ES je vymedzený konaním pred podaním žaloby a že následne žaloba nemôže byť založená na iných ustanoveniach než ustanoveniach uvedených počas predmetného konania, táto požiadavka nemôže zachádzať až k tomu, aby ukladala za každých predpokladov úplnú zhodu medzi vnútroštátnymi ustanoveniami, ktoré sú uvádzané v odôvodnenom stanovisku, a ustanoveniami uvádzanými v žalobe. Pokiaľ medzi týmito dvomi fázami konania došlo k legislatívnej zmene, postačuje, aby systém zavedený legislatívou napádanou v priebehu konania pred podaním žaloby bol

v celom rozsahu zachovaný novými opatreniami prijatými členskými štátmi následne po odôvodnenom stanovisku, ktoré sú napádané v rámci žaloby (rozsudok z 22. septembra 2005, Komisia/Belgicko, C-221/03, Zb. s. I-8307, body 38 a 39).

28 V danom prípade ustanovenia BNatSchG 2002, na ktoré Komisia odkazuje v žalobe, sú v podstate zhodné s ustanoveniami BNatSchG 1998, ktoré kritizovala vo svojom odôvodnenom stanovisku.

29 Z toho vyplýva, že žaloba je prípustná.

O veci samej

30 Na podporu svojej žaloby Komisia uvádza šesť žalobných dôvodov.

O prvom žalobnom dôvode

Argumentácia účastníkov konania

31 Komisia vytýka Spolkovej republike Nemecko neúplné prebratie článku 6 ods. 3 a 4 smernice do svojho vnútroštátneho práva v rozsahu, v akom je pojem „projekt“ uvádzaný v paragrafe 10 ods. 1 bode 11 písm. b) a c) BNatSchG 2002 a uplatniteľný na projekty realizované v OCHÚ príliš reštriktívny a vylučuje povinnosť odhadu

dosahov určitých zásahov a iných pre chránené územia potencionálne škodlivých činností.

- 32 Čo sa týka projektov v zmysle paragrafu 10 ods. 1 bodu 11 písm. b) BNatSchG 2002, Komisia tvrdí, že keďže tieto projekty zahŕňajú iba zásahy do prírody a krajiny v zmysle paragrafu 18 toho istého zákona, určité projekty, ktoré môžu významne ovplyvniť chránené lokality, nepodliehajú predbežnému odhadu dosahu na lokalitu podľa článku 6 ods. 3 a 4 smernice. V konečnom dôsledku odsek 1 predmetného paragrafu 18 pokrýva iba zmeny tvaru alebo použitia základného povrchu, ale neberie do úvahy všetky ostatné činnosti alebo opatrenia netýkajúce sa základného povrchu chránenej lokality, ani tie, ktoré túto lokalitu vôbec nemenia, hoci ju môžu ovplyvniť významným spôsobom. Pojem „projekt“ v zmysle článku 10 ods. 1 bodu 11 písm. b) BNatSchG 2002, ktorý sa týka zásahov vykonaných mimo OCHÚ, je užší, než pojem projekt uvedený pod písmenom a) toho istého paragrafu, ktorý sa týka projektov vykonávaných v OCHÚ. Vo svojej definícii opatrení, ktoré treba podrobiť odhadu dosahov, smernica neuvádza rozdiel podľa toho, či tieto opatrenia sú prijaté mimo alebo vo vnútri chránenej lokality.
- 33 Navyše paragraf 18 ods. 2 BNatSchG 2002 vylučuje z pojmu „projekt“ v zmysle paragrafu 10 ods. 1 bodu 11 písm. b) toho istého zákona používanie pôdy na poľnohospodárske účely, lesníctvo a rybolov, pokiaľ toto používanie berie ohľad na ciele a zásady ochrany prírody a krajiny.
- 34 Okrem toho, čo sa týka paragrafu 10 ods. 1 bodu 11 písm. c) predmetného zákona, Komisia kritizuje skutočnosť, že definícia pojmu „projekt“ sa na jednej strane obmedzuje na zariadenia podliehajúce povoleniu v zmysle spolkového zákona o boji proti znečisteniu (Bundes-Immissionsschutzgesetz, ďalej len „BImSchG“) a na druhej strane na používanie vôd, ktoré podlieha povoleniu alebo schváleniu v zmysle

zákona o vodnom režime (Wasserhaushaltsgesetz, ďalej len „WHG“). Týmto spôsobom zariadenia a používanie vôd nepodliehajúce takýmto povoleniam alebo schváleniam budú vylúčené z povinnosti odhadu dosahov na lokalitu uvedenej v článku 6 ods. 3 smernice nezávisle od otázky, či môžu, alebo nemôžu mať významný vplyv na chránené lokality.

- 35 Nemecká vláda na úvod tvrdí, že Komisia vykladá pojem „projekt“ príliš široko, pretože nepripúšťa žiadne obmedzenie povinnosti odhadu vplyvov, ktoré by mohli mať na lokality činnosti uvedené nemeckou právnou úpravou. Je potrebné vykladať tento pojem vo svetle presnej definície uvedenej v smernici Rady 85/337/EHS z 27. júna 1985 o posudzovaní vplyvov určitých verejných a súkromných projektov na životné prostredie (Ú. v. ES L 175, s. 40; Mim. vyd. 15/01, s. 248).
- 36 Následne táto vláda tvrdí, že pojem „zásah“ v zmysle paragrafu 18 ods. 1 BNatSchG 2002 predpokladá skúmanie od prípadu k prípadu vo svetle cieľov smernice. V praxi tak predmetný paragraf 18 ods. 1 neobmedzuje pojem „projekt“ v zmysle smernice. Toto ustanovenie tiež nemá na mysli zmenu tvaru alebo použitia základného povrchu, ale vykonanie zásahu činnosťou s vplyvom na základný povrch, ktorý sa odrazil na chránenej lokalite.
- 37 Čo sa týka výnimky uvedenej v paragrafe 18 ods. 2 BNatSchG 2002, nemecká vláda tvrdí, že toto ustanovenie imperatívne vyžaduje, aby ciele a zásady ochrany prírody a krajiny boli brané do úvahy, aby používanie pôdy na účely poľnohospodárstva, lesníctva a rybolovu nepredstavovalo projekt tvoriaci predmet odhadu vplyvov.

- 38 Nakoniec, čo sa týka paragrafu 10 ods. 1 bodu 11 písm. c) BNatSchG 2002, nemecká vláda uvádza, že zariadenia nepodliehajúce povoleniu alebo schváleniu v zmysle BImSchG musia samé rešpektovať požiadavky, ktoré berie do úvahy smernica. Tento zákon najmä ukladá overiť, či sa bráni účinkom škodlivým pre životné prostredie, ktorým stav techniky dokáže zabrániť, a aby účinky škodlivé pre životné prostredie, ktorým stav techniky nedokáže zabrániť, boli redukované na minimum. Čo sa týka používania vôd nevyžadujúceho povolenie v zmysle WHG, nemecká vláda najmä tvrdí, že ide o používanie týkajúce sa malých objemov vody, ktoré je zlučiteľné so smernicou 2000/60/ES Európskeho parlamentu a Rady z 23. októbra 2000, ktorou sa stanovuje rámec pôsobnosti pre opatrenia spoločenstva v oblasti vodného hospodárstva (Ú. v. ES L 327, s. 1; Mim. vyd. 15/005, s. 275). Podľa uvedenej vlády, pokiaľ používanie, ktoré nemá významný dosah na stav objemu vody, nie je brané do úvahy podľa smernice 2000/60 a nevyžaduje si povolenie, nemôže tiež mať významný vplyv na susediace OCHÚ.

Posúdenie Súdny dvorom

- 39 Je potrebné pripomenúť, že podľa znenia článku 6 ods. 3 prvej vety smernice akýkoľvek plán alebo projekt, ktorý priamo nesúvisí so správou lokality alebo nie je pre ňu potrebný, ale môže pravdepodobne významne ovplyvniť túto lokalitu, či už samotne, alebo v spojení s inými plánmi alebo projektmi, podlieha primeranému odhadu jeho dosahov na danú lokalitu z hľadiska cieľov jej ochrany.
- 40 Súdny dvor už rozhodol, že požiadavka primeraného odhadu dosahu plánu alebo projektu je podriadená podmienke, že je tu pravdepodobnosť alebo nebezpečenstvo, že ovplyvní predmetnú lokalitu významným spôsobom. Berúc do úvahy osobitne zásadu obozretnosti, takéto nebezpečenstvo existuje, keďže nemôže byť vylúčené na základe objektívnych skutočností, že predmetný plán alebo projekt ovplyvňuje predmetnú lokalitu významným spôsobom (pozri rozsudok z 20. októbra 2005, Komisia/Spojené kráľovstvo, C-6/04, Zb. s. I-9017, bod 54).

- 41 Preto podmienka, ktorej je podriadený odhad dosahu plánu alebo projektu na určitú lokalitu, ktorá predpokladá, že v prípade pochybností o absencii škodlivých účinkov je potrebné pristúpiť k takémuto odhadu, neumožňuje vylúčiť tento odhad, tak ako to robí na jednej strane paragraf 10 ods. 1 bod 11 písm. b) BNatSchG 2002 v spojení s paragrafom 18 toho istého zákona a na druhej strane paragraf 10 ods. 1 bod 11 písm. c), pri určitých kategóriách projektov na základe kritérií nevhodných na zabezpečenie toho, aby tieto projekty nemohli ovplyvniť chránené lokality významným spôsobom.
- 42 Je potrebné najmä poznamenať, že paragraf 10 ods. 1 bod 11 písm. b) a c) BNatSchG 2002 vylučuje z povinnosti odhadu na jednej strane projekty spočívajúce v iných zásahoch do prírody a krajiny, než je zmena tvaru alebo použitia základného povrchu alebo zmeny hladiny freatickej vrstvy spojených s povrchovou vrstvou pôdy, ako aj na druhej strane projekty týkajúce sa zariadení alebo používania vôd z dôvodu, že tieto nepodliehajú povoleniu. Nezdá sa teda, že tieto kritériá výnimky z povinnosti odhadu majú povahu zabezpečujúcu skutočnosť, že predmetné projekty sú systematicky nespôsobilé ovplyvniť chránené lokality významným spôsobom.
- 43 Čo sa týka konkrétne zariadení nepodliehajúcich povoleniu v zmysle BImSchG, okolnosť, že tento text ukladá overiť, či sa bráni účinkom škodlivým pre životné prostredie, ktorým stav techniky dokáže zabrániť, a že účinky škodlivé pre životné prostredie, ktorým stav techniky nedokáže zabrániť, sú redukované na minimum, nemôže postačovať na zabezpečenie rešpektovania povinnosti uvedenej v článku 6 ods. 3 smernice. V skutočnosti povinnosť overenia uvádzaná zo strany BImSchG nie je vôbec schopná zabezpečiť, že projekt týkajúci sa takéhoto zariadenia nebude poškodzovať celistvosť chránenej lokality. Konkrétne povinnosť overiť, že účinky škodlivé pre životné prostredie, ktorým stav techniky nedokáže zabrániť, sú redukované na minimum, nezaručuje, že takýto projekt nebude mať za následok predmetné poškodenie.

- 44 Čo sa týka používania vôd nevyžadujúceho povolenie v zmysle WHG, skutočnosť, že ide o používanie týkajúce sa malých množstiev vody, nie je sama osebe povahy vylučujúcej skutočnosť, že niektoré z týchto použití by mohli ovplyvniť chránenú lokalitu významným spôsobom. Dokonca za predpokladu, že takéto použitie vôd by nemalo významný dosah na stav objemu vody, nevyplýva z toho, že nemôže mať tiež významný dosah na susediace chránené lokality.
- 45 Berúc do úvahy vyššie uvedené je potrebné konštatovať, že Spolková republika Nemecko neprebrala riadne do svojej vnútroštátnej legislatívy článok 6 ods. 3 smernice, čo sa týka určitých projektov realizovaných mimo OCHÚ.

O druhom žalobnom dôvode

Argumentácia účastníkov konania

- 46 Komisia tvrdí, že paragraf 36 BNatSchG 2002 nepreberá riadne článok 6 ods. 3 a 4 smernice, pretože povolenie zariadení spôsobujúcich emisie je vylúčené, iba ak je potrebné predpokladať, že tieto zariadenia ovplyvnia najmä OCHÚ umiestnené v zóne, kde sa tieto zariadenia prevádzkujú.
- 47 Z toho vyplýva, že materiálne poškodenia vyvolané vnútri takejto zóny nebudú, naopak, brané do úvahy za porušenia predmetných ustanovení smernice.

- 48 Nemecká vláda uvádza, že kontrola materiálnych poškodení spôsobených znečisťovateľmi vzduchu alebo hlukom v zóne vplyvu zariadenia sa musí vykonávať od prípadu k prípadu, berúc do úvahy všetky miestne údaje, ako aj rozličné nečistoty produkované zariadením. Takto v praxi povolenie na projekt, ktorý má za následok materiálne poškodenia, bude vydaný, iba ak nebudú existovať škodlivé účinky na subjekty chránené smernicou.

Posúdenie Súdny dvorom

- 49 Je potrebné poznamenať, že keďže podľa paragrafu 36 BNatSchG 2002 povolenie zariadení spôsobujúcich emisie je vylúčené, iba ak sa zariadenia zdajú byť schopné ovplyvniť konkrétne chránenú lokalitu umiestnenú v zóne vplyvu týchto zariadení. Zariadenia, ktorých emisie zasahujú chránenú lokalitu nachádzajúcu sa mimo takejto zóny, môžu byť povolené bez toho, že by bol braný do úvahy vplyv týchto emisií na takúto lokalitu.
- 50 V tejto súvislosti je potrebné konštatovať, že sa nezdá, že systém zavedený nemeckou právnou úpravou v rozsahu, v akom sa týka emisií vo vnútri zóny vplyvu, tak ako je definovaná v technických obehníkoch najmä v závislosti od všeobecných kritérií spojených so zariadeniami, zaručuje rešpektovanie článku 6 ods. 3 a 4 smernice.
- 51 Za absencie vedecky overených kritérií, ktoré nemecká vláda nespomína a ktoré by umožňovali *a priori* vylúčiť, že emisie zasahujúce chránenú lokalitu umiestnenú mimo zóny vplyvu predmetného zariadenia sú schopné ovplyvniť túto lokalitu významným spôsobom. Systémy zavedené vnútroštátnym právom v predmetnej oblasti v žiadnom prípade nezabezpečujú, že projekty alebo plány týkajúce sa zariadení spôsobujúcich emisie, ktoré zasahujú chránené lokality mimo zóny vplyvu týchto zariadení, nebudú poškodzovať celistvosť predmetných lokalít v zmysle článku 6 ods. 3 smernice.

52 Následne je potrebné konštatovať, že článok 6 ods. 3 smernice nebol riadne prebratý.

O treťom žalobnom dôvode

53 Komisia vytýka Spolkovej republike Nemecko, že neprebrala správne povinnosť, ktorú obsahuje článok 12 ods. 1 písm. d) smernice, prijať potrebné opatrenia na vytvorenie systému prísnej ochrany živočíšnych druhov zákazom poškodzovania alebo ničenia miest na párenie alebo miest na oddych. Podľa Komisie toto ustanovenie ukladá členským štátom zakázať nielen úmyselné činy, ale rovnako neúmyselné činy. Komisia zdôrazňuje, že paragraf 43 ods. 4 BNatSchG 2002 nerešpektuje článok 12 ods. 1 písm. d) smernice v rozsahu, v akom povoľuje určité výnimky z pravidiel chrániacich lokality „za podmienky, že zvieratá vrátane lokalít ich hniezdenia, liahnutia, zdržiavania sa alebo úkrytu... neutrpia z tohto dôvodu úmyselné poškodenie“.

54 Nemecká vláda poznamenáva, že prebratie článku 12 ods. 1 písm. d) smernice je na celom území Spolkovej republiky Nemecko obmedzené na úmyselné činy, čo je podľa nej v súlade s týmto ustanovením, pretože toto ustanovenie neukladá zahrnúť neúmyselné poškodzovanie alebo ničenie predmetných lokalít do systému ochrany, ktorý zavádza. Nemecká vláda je názoru, že výklad, podľa ktorého sú rovnako zakázané neúmyselné činy, by bol v každom prípade v rozpore so zásadou proporcionality.

55 V tomto smere je potrebné konštatovať, že Súdny dvor už rozhodol, že činy uvedené v článku 12 ods. 1 písm. d) smernice nie sú len úmyselné činy, ale rovnako neúmyselné činy (pozri rozsudok Komisia/Spojené kráľovstvo, už citovaný, body 73 až 79). Neobmedzením zákazu uvedeného článkom 12 ods. 1 písm. d) smernice na

úmyselné činy na rozdiel od toho, ako to bolo vykonané, čo sa týka činov uvedených v predmetnom článku pod písmenami a) až c), zákonodarca Spoločenstva preukázal svoju vôľu udeliť miestam na rozmnožovanie alebo miestam na oddych zvýšenú ochranu proti činom spôsobujúcim ich poškodenie alebo zničenie. Vzhľadom na dôležitosť cieľov ochrany biologickej rôznorodosti, ktoré má za cieľ realizovať smernica, nie je vôbec neprimerané, aby zákaz uvedený v článku 12 ods. 1 písm. d) nebol obmedzený na úmyselné činy.

- 56 Za týchto podmienok je potrebné vyhovieť žalobnému dôvodu založenému na nesprávnom prebratí článku 12 ods. 1 písm. d) smernice.

O štvrtom žalobnom dôvode

- 57 Komisia vytýka Spolkovej republike Nemecko, že zaviedla do paragrafu 43 ods. 4 BNatSchG 2002 dve výnimky zo zákazov uvedených v paragrafe 42 ods. 1 tohto zákona, ktorý neberie dostatočne do úvahy podmienky, ktorým sú podriadené výnimky povolené v zmysle článku 16 smernice. V tomto smere Komisia odkazuje presnejšie na výnimky podľa nemeckého práva z režimov ochrany druhov, ktoré požívajú činy vykonávajúce zásah povolený podľa paragrafu 19 BNatSchG 2002 a vykonanie opatrení povolených podľa paragrafu 30 toho istého zákona.
- 58 Nemecká vláda odpovedá, že zásahy a opatrenia, ktoré sú predmetom dvoch výnimiek uvedených v paragrafe 43 ods. 4 BNatSchG 2002, podliehajú administratívnym rozhodnutiam, pri ktorých vydávaní sú príslušné orgány povinné rešpektovať podmienky uvedené v článku 16 smernice.

- 59 V tejto súvislosti je potrebné pripomenúť, že zo štvrtého a jedenásteho odôvodnenia smernice vyplýva, že biotopy a ohrozené druhy sú súčasťou prírodného dedičstva Európskeho spoločenstva, a keďže riziká, ktoré im hrozia, často prekračujú hranice štátov, je potrebné z dôvodu spoločnej zodpovednosti, prijať ochranné opatrenia vo všetkých členských štátoch. Následne, presnosť prebratia má v prípade, ako je tento, keď správa spoločného dedičstva je zverená podľa príslušného územia členským štátom, mimoriadnu dôležitosť (pozri rozsudok Komisia/Spojené kráľovstvo, už citovaný, bod 25).
- 60 Z toho vyplýva, že v rámci smernice, ktorá ukladá komplexné a technické pravidlá v oblasti práva životného prostredia, sú členské štáty osobitne povinné dbať o to, aby ich legislatíva určená na zabezpečenie prebratia tejto smernice bola jasná a presná (pozri rozsudok Komisia/Spojené kráľovstvo, už citovaný, bod 26).
- 61 Následne, dokonca za predpokladu, že dve uvedené výnimky v danom prípade musia byť predmetom administratívnych rozhodnutí, pri ktorých vydávaní príslušné orgány skutočne rešpektujú podmienky, ktorým článok 16 smernice podriaďuje povolenie výnimiek, je nutné konštatovať, že paragraf 43 ods. 4 BNatSchG 2002 nezakladá právny rámec v súlade s režimom výnimiek zavedeným predmetným článkom 16. V konečnom dôsledku toto ustanovenie vnútroštátneho práva nepodriaďuje udelenie dvoch predmetných výnimiek súhrnu podmienok uvedených v článku 16 smernice. V tejto súvislosti postačuje zdôrazniť, že paragraf 43 ods. 4 BNatSchG 2002 stanovuje ako jedinú podmienku povolenia predmetných výnimiek to, že zvieratá vrátane lokalít ich hniezdenia, liahnutia, zdržiavania sa alebo úkrytu a rastliny osobitne chránených druhov neutrpia z tohto dôvodu úmyselné poškodenie.

- 62 Preto musí byť žalobnému dôvodu založenému na nesprávnom prebratí článku 16 smernice do nemeckého práva vyhovené.

O piatom žalobnom dôvode

- 63 Komisia odkazuje na paragraf 6 ods. 1 PflSchG, ktorý zakazuje použitie fytoosanitárnych výrobkov, pokiaľ je predvídateľné, že spôsobí škodlivé následky na zdravie človeka alebo zvierata, na freatickú vrstvu, alebo že bude mať iné ťažké škodlivé následky, najmä na prírodnú rovnováhu, ustanovenie pokrývajúce rovnako živočíšne a rastlinné druhy v zmysle paragrafu 2 bod 6 PflSchG. Komisia zdôrazňuje, že týmto zákazom Spolková republika Nemecko neprebrala dostatočne jasným spôsobom články 12, 13 a 16 smernice.
- 64 Nemecká vláda napáda dôvodnosť tohto žalobného dôvodu zdôrazňujúc, že ustanovenie, ktoré má Komisia na mysli, obsahuje všeobecný zákaz, ktorý umožňuje rešpektovať zákazy uvedené v článkoch 12 a 13 smernice. Nemecká vláda tiež odkazuje na skutočnosť, že podľa paragrafu 6 ods. 1 PflSchG fytoosanitárne výrobky musia byť predmetom používania zodpovedajúceho správnej profesionálnej praxi a príslušný orgán môže nariadiť opatrenia potrebné na splnenie požiadaviek uvedených medzi iným v tomto ustanovení.
- 65 V tomto smere, ako to bolo pripomenuté v bode 60 tohto rozsudku, členské štáty sú v rámci smernice osobitne povinné dbať o to, aby ich legislatíva určená na zabezpečenie prebratia tejto smernice bola jasná a presná.

- 66 Podľa judikatúry Súdneho dvora články 12, 13 a 16 smernice vytvárajú koherentný súbor noriem (pozri rozsudok Komisia/Spojené kráľovstvo, už citovaný, bod 112). Predmetné články 12 a 13 ukladajú členským štátom zaviesť systém prísnej ochrany živočíšnych a rastlinných druhov.
- 67 Je potrebné poznamenať, že paragraf 6 ods. 1 PflSchG pojednávajúci o prípadoch, v ktorých je používanie fytoosanitárnych výrobkov zakázané, neuvádza jasným, špecifickým a striktným spôsobom zákazy poškodzovania chránených druhov uvádzaných v článkoch 12 a 13 smernice.
- 68 Konkrétne sa nezdá, že by zákaz použitia fytoosanitárnych výrobkov, pokiaľ je predvídateľné, že spôsobí ťažké škodlivé následky na prírodnú rovnováhu, bol tak jasný, presný a prísny ako zákaz poškodzovania miest na párenie alebo miest na oddych chránených živočíšnych druhov uvedený v článku 12 ods. 1 písm. d) smernice alebo ako zákaz úmyselného ničenia chránených rastlinných druhov vo voľnej prírode uvedený v článku 13 ods. 1 písm. a) smernice.
- 69 Následne je potrebné vyhovieť piatemu žalobnému dôvodu v rozsahu, v akom sa týka článkov 12 a 13 smernice.

O šiestom žalobnom dôvode

Argumentácia účastníkov konania

- 70 Komisia vytýka Spolkovej republike Nemecko, že porušila články 12 a 16 smernice, neoznámiajúc jej relevantné ustanovenia právnej úpravy rybolovu, alebo tým, že nedbala o to, aby tieto ustanovenia obsahovali dostatočné zákazy rybolovu.
- 71 Komisia tvrdí, že právne úpravy v troch spolkových krajinách nie sú v súlade so smernicou. V Bavorsku ryba známa pod vedeckým názvom *coregonus oxyrhynchus* nefiguruje medzi druhmi chránenými po celý rok. V Brandenbursku ten istý druh, ako aj mäkkýš nazývaný *unio crassus* nie sú chránené. Čo sa týka spolkovej krajiny Brémy, jej legislatíva nezahŕňa na zoznam zákazov rybolovu tri druhy, ktoré by mali byť v tejto krajine chránené, a to dva vyššie menované druhy a rybu nazývanú *acipenser sturio*. Navyše výslovne povoľuje rybolov jedincov posledného menovaného druhu, ktorých dĺžka je najmenej 100 cm, a jedincov druhu *coregonus oxyrhynchus* s dĺžkou najmenej 30 cm. Okrem toho nebola k dispozícii žiadna informácia o eventuálnych zákazoch rybolovu v spolkových krajinách Berlín, Hamburg, Meklenbursko-Predpomoransko, Dolné Sasko, Severné Porýnie-Vestfálsko, Sársko, Sasko a Sasko-Anhaltsko. Nemožno sa teda domnievať, že právna úprava týchto spolkových krajín obsahuje zákazy rybolovu potrebné na vyhovenie ustanoveniam článkov 12 a 16 smernice.
- 72 Nemecká vláda tvrdí, že aj keď ustanovenia spolkového právneho poriadku splnomocňujú spolkové krajiny na vydanie podrobnejších ustanovení v oblasti práva

rybolovu, napriek tomu musia byť tieto ustanovenia vykladané v súlade so smernicou. V prípade, keď ustanovenia spolkových krajín o rybolove odporujú ochrane druhov rýb a mušlí právne uložených právom Spoločenstva, sú neplatné z dôvodu porušenia spolkového práva. V tomto zmysle je BNatSchG 2002 zákonom, ktorý má prednosť pred právom spolkových krajín. Zákaz rybolovu uvedený v paragrafe 42 ods. 1 bode 1 BNatSchG 2002, ktorý sa rovnako týka druhov uvedených v prílohe IV smernice, je teda uplatniteľný. Preto nie je potrebné oznamovať ustanovenia spolkových krajín týkajúce sa tejto oblasti.

- 73 Nemecká vláda uvádza, že bude dbať o to, aby boli ustanovenia spolkových krajín rýchlo zmenené v rozsahu, v akom nerešpektujú podmienky smernice a spolkového práva, ako je to napríklad v prípade právnej úpravy spolkovej krajiny Brémy napádanej Komisiou.

Posúdenie Súdnym dvorom

- 74 V danom prípade je nesporné, že *coregonus oxyrhynchus*, *unio crassus*, ako aj *acipenser sturio*, ktoré sa uvádzajú v prílohe IV písm. a) smernice, sú druhy, ktoré sa vyskytujú v Nemecku.
- 75 Tieto druhy teda musia podliehať v zmysle článku 12 ods. 1 písm. a) smernice systému prísnej ochrany zakazujúcemu všetky formy úmyselného odchyťovania alebo usmrcovania vzoriek týchto druhov vo voľnej prírode.

- 76 Zo spisu vyplýva, že na plynutie lehoty stanovenej v odôvodnenom stanovisku právna úprava spolkovej krajiny Bavorsko povoľovala, konkrétne, chytanie rýb počas celého roka, pokiaľ nebudú vydané zákazy rybolovu. *Coregonus oxyrhynchus* nebol predmetom zákazu rybolovu. V spolkovej krajine Brandenbursko ten istý druh, ako aj *unio crassus* tiež neboli predmetom zákazu rybolovu. Čo sa týka právnej úpravy spolkovej krajiny Brémy, nemecká vláda uznala, že táto právna úprava nie je v súlade so smernicou.
- 77 Hoci je pravdou, ako to poznamenala nemecká vláda, že paragraf 42 ods. 1 BNatSchG 2002 zakazuje konkrétne chytanie a usmrcovanie živočíšnych druhov, ktoré požívajú režim prísnej ochrany, ako sú uvedené v bode 74 tohto rozsudku, skutočnosťou zostáva, že za uplatnenia paragrafu 39 ods. 2 prvej vety toho istého spolkového zákona ustanovenia legislatívy o ochrane zvierat, poľovníctve a rybolove nie sú dotknuté ustanoveniami tejto časti. Táto časť teda zahŕňa paragraf 42 BNatSchG 2002.
- 78 Za týchto okolností je nutné konštatovať, že v Nemecku platný normatívny rámec, v ktorom súčasne existujú regionálne ustanovenia odporujúce právu Spoločenstva a spolkové ustanovenie, ktoré je v súlade s ním, nepostačuje na efektívne, jasné a presné zabezpečenie trom v tejto veci relevantným živočíšnym druhom prísnej ochrany uvedenej v článku 12 ods. 1 písm. a) smernice, pokiaľ ide o zákaz akejkoľvek formy úmyselného chytania alebo usmrcovania vzoriek týchto druhov vo voľnej prírode.
- 79 V danom prípade sa ukazuje, že nemecká právna úprava nie je v súlade s článkom 12 ods. 1 písm. a) smernice a nezodpovedá podmienkam výnimky uvedenej v článku 16 smernice.

- 80 Čo sa týka právnych úprav rybolovu v iných spolkových krajinách, ktoré neboli oznámené Komisii, nemožno konštatovať, že neumožňujú splniť ustanovenia článkov 12 a 16 smernice z dôvodu skutočnosti, že nie je k dispozícii žiadna informácia o eventuálnych zákazoch rybolovu v týchto spolkových krajinách, o to viac, že ako je to pripomenuté v bode 77 tohto rozsudku, paragraf 42 ods. 1 bod 1 BNatSchG 2002 zakazuje chytať a usmrcovať jedincov druhov *coregonus oxyrhynchus*, *unio crassus* a *acipenser sturio*.
- 81 V tejto súvislosti je potrebné poznamenať, že článok 23 ods. 3 smernice stanovuje, že členské štáty oznámia Komisii znenie hlavných ustanovení vnútroštátnych právnych predpisov, ktoré prijímú v oblasti pôsobnosti tejto smernice. Napriek tomu Komisia nezaložila svoju žalobu na tomto ustanovení.
- 82 Z toho vyplýva, že musí byť vyhovené šiestemu žalobnému dôvodu v rozsahu vymedzenom v predchádzajúcich bodoch tohto rozsudku.
- 83 Následne je potrebné konštatovať, že:
- opomenutím zavedenia povinného odhadu dosahov na lokalitu pri určitých projektoch realizovaných mimo OCHÚ v zmysle článku 4 ods. 1 smernice, podľa článku 6 ods. 3 a 4 smernice, bez ohľadu na to, či takéto projekty môžu ovplyvniť OCHÚ významným spôsobom,

- povolením emisií v OCHÚ bez ohľadu na to, či tieto emisie môžu ovplyvniť túto lokalitu významným spôsobom,

- vylúčením z rozsahu pôsobnosti ustanovení týkajúcich sa ochrany druhov určité neúmyselné zásahy spôsobené chráneným živočíchom,

- nezabezpečením rešpektovania podmienok výnimky uvedených v článku 16 smernice, čo sa týka určitých činností zlučiteľných s ochranou lokality,

- stanovením právnej úpravy týkajúcej sa používania fytosanitárnych výrobkov, ktorá nezohľadňuje dostatočne ochranu druhov, a

- zanedbaním toho, aby ustanovenia patriace do legislatívy o rybolove obsahovali dostatočné zákazy rybolovu,

si Spolková republika Nemecko nespĺnila povinnosti, ktoré jej vyplývajú z článku 6 ods. 3, ako aj článkov 12, 13 a 16 smernice.

O trovách

- 84 Podľa článku 69 ods. 2 Rokovacieho poriadku Súdneho dvora účastník konania, ktorý vo veci nemal úspech, je povinný nahradiť trovy konania, ak to bolo v tomto zmysle navrhnuté. Keďže Komisia navrhla zaviazat' Spolkovú republiku Nemecko na náhradu trov konania a Spolková republika Nemecko nemala úspech vo svojich dôvodoch, je opodstatnené zaviazat' ju na náhradu trov konania.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (druhá komora) rozhodol a vyhlásil:

1. — **Opomenutím zavedenia povinného odhadu dosahov na lokalitu pri určitých projektoch realizovaných mimo osobitných chránených území v zmysle článku 4 ods. 1 smernice Rady 92/43/EHS z 21. mája 1992 o ochrane prirodzených biotopov a voľne žijúcich živočíchov a rastlín, podľa článku 6 ods. 3 a 4 smernice, bez ohľadu na to, či takéto projekty môžu ovplyvniť osobitné chránené územie významným spôsobom,**
 - **povolením emisií v osobitnom chránenom území bez ohľadu na to, či tieto emisie môžu ovplyvniť túto lokalitu významným spôsobom,**
 - **vylúčením z rozsahu pôsobnosti ustanovení týkajúcich sa ochrany určitých druhov určité neúmyselné zásahy spôsobené chráneným živočíchom,**

- nezabezpečením rešpektovania podmienok výnimky uvedených v článku 16 smernice 92/43, čo sa týka určitých činností zlučiteľných s ochranou lokality,

- stanovením právnej úpravy týkajúcej sa používania fyto-sanitárnych výrobkov, ktorá nezohľadňuje dostatočne ochranu druhov, a

- zanedbaním toho, aby ustanovenia patriace do legislatívy o rybolove obsahovali dostatočné zákazy rybolovu,

si Spolková republika Nemecko nesplnila povinnosti, ktoré jej vyplývajú z článku 6 ods. 3, ako aj článkov 12, 13 a 16 smernice 92/43.

2. Spolková republika Nemecko je povinná nahradiť trovy konania.

Podpisy